

- доходів від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень.

Для того, щоб студенти отримували кошти вони повинні мати власний рахунок. Для цього органи СС повинні бути зареєстровані як юридична особа (громадська організація). Процес створення та реєстрації є дуже клопітким, тому ВНЗ найчастіше від цього відмовляються.

Виходячи з цього, при недостатньому фінансуванні СС втрачає можливість реалізовувати, або реалізовувати не в повному обсязі свої функції.

Отже, питання розвитку та функціонування студентського самоврядування стоїть дуже гостро в нашій країні. Одним з засобів вирішення існуючих проблем, на нашу думку, є посилення контролю з боку держави за виконанням власних постанов та більш детальне роз'яснення деяких постанов щодо механізму їх реалізації.

Література:

1. Про вищу освіту: Закон України від 17.01.2002 р. №2984-III// Відомості Верховної Ради. – 2002 №20. ст.38
2. Міністерство освіти і науки. Наказ № 1010 від 15 листопада 2007 року «Про затвердження Примірного положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах України» // Електронний ресурс: Режим доступу http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/3141/

Соболева О. О.,

студентка 5 курсу, групи ЮІ – 154м

Юридичного факультету СНУ ім. В. Даля.

Науковий керівник: д.ю.н. професор Андрій В. М.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРУДОВІ СТАНДАРТИ: ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ У ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Становлення України як демократичної, правової та економічно розвиненої держави практично неможливо без урахування світового досвіду, діяльності міжнародних організацій.

Так, Україна, під час вступу до Ради Європи, взяла до виконання низку зобов'язань, наведених у Висновку Парламентської асамблеї Ради Європи № 190 (1995 р.). До цих

зобов'язань входить Європейська соціальна хартія Ради Європи, згідно з якою Україна зобов'язалася проводити політику у відповідності до принципів цієї Хартії [1, с. 75].

Подання Європейської соціальної хартії на ратифікацію до Верховної Ради вимагає проводити адаптаційну роботу щодо приведення законодавства України у відповідність до європейських міжнародних стандартів, зокрема встановлених у Хартії.

Європейська соціальна хартія (переглянута) займає чільне місце в Європейській регіональній системі прав людини, тому що, як зазначає Н. Железняк, переважна більшість соціальних гарантій та прав, передбачених частиною II ЄСХ (переглянутої), стосується захисту людини в галузі праці. Оскільки праця людини є джерелом економічного, культурного, соціального добробуту суспільства, то саме права людини в цій галузі можуть бути „гарантом здійснення широкого комплексу соціально-економічних прав і свобод, якими наділена людина учасник процесу праці” [2, с.140].

М. Феськов пише, що ратифікувавши цей міжнародний акт, Україна візьме на себе зобов'язання дотримуватися встановлених європейських стандартів [3, с. 38]. Для їх реалізації, на думку Ю. Кондратенко, потрібно таке: прийняття національного законодавства й адміністративних заходів, які б забезпечили повагу та захист міжнародне визнаних прав людини; створення процедури звертання за допомогою на національному та міжнародному рівнях, коли громадяни, уражені у своїх правах, можуть удатися до неї і отримати відшкодування; усунення причин, які перешкоджають здійсненню прав людини або роблять їх здійснення неможливим [4, с. 131]. У 2006 році ця Хартія була ратифікована Україною, тобто були взяті зобов'язання дотримуватися встановлених європейських стандартів.

Поняття «адаптація» (з англ. adaptation - пристосувати, переробляти), на думку І. Кравчук, має можливість охопити всю діяльність щодо приведення законодавства України у відповідність до міжнародних стандартів [5, с. 132]. В. Тацій та Ю. Грошевий дають, буквально розуміння цього терміна, як пристосування чинних внутрішньодержавних трудових норм до нових міжнародних зобов'язань держави без внесення будь-яких змін в її законодавство [6, с. 53].

В більш широкому розумінні, це сформульовано у Законі України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 р.: «адаптація законодавства - процес приведення законів України та інших нормативно-правових актів у відповідність з *acquiscommunautaire*» [7]. *Acquiscommunautaire* (acquis) - правова система Європейського

Союзу, яка включає акти законодавства Європейського Союзу (але не обмежується ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики безпеки і Співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ. На нашу думку, головна відмінність наведених визначень полягає в тому, що останнє, цілком закономірно передбачає внесення певних змін у національне законодавство в процесі його пристосування до норм міжнародного права.

У Загальнодержавній програмі адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу встановлені концептуальні засади адаптаційного механізму всього законодавства України до законодавства ЄС. В Україні створено основні політико-правові та організаційні засади адаптації законодавства. Зокрема, Угодою про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 року (далі - УПС) визначено пріоритетні сфери адаптації законодавства; Спільною стратегією щодо України, схваленою Європейською Радою на Гельсінкському саміті 11 грудня 1999 року, Європейський Союз підтримав процес економічних перетворень в Україні та поступового наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу у визначених пріоритетних сферах; Стратегією інтеграції України до Європейського Союзу, затвердженою Указом Президента України від 11 червня 1998 року № 615, визначено основні положення зовнішньополітичної стратегії щодо інтеграції України в європейський правовий простір, мету та етапи адаптації законодавства;

Адаптаційний механізм трудового законодавства не обмежен лише нормотворчою діяльністю. Цьому процесу передуює робота з вивчення положень міжнародної угоди та відповідних нормативних актів національного трудового законодавства, їх порівняльного дослідження й оцінки, формулювання висновків, на підставі яких відбувається розробка і прийняття необхідних змін або доповнень національного законодавства та організація впровадження їх в юридичну практику [8, с. 6].

Таким чином, під адаптацією галузевого трудового законодавства до конкретної міжнародної угоди можна розуміти діяльність компетентних державних органів щодо окремого дослідження, з одного боку, нормативної бази угоди, з іншого - галузевого законодавства, а також їх порівняльної оцінки, формування висновків та пропозицій щодо етапізації їх прийняття шляхом нормотворчої діяльності, впровадження її результатів у правозастосовну практику.

Як пише М. Феськов, особливість ЄСХ(п) полягає в тому, що її регулятивна функція спрямована на захист трудових та соціальних прав людини, що на відміну від захисту інших прав вимагає певних фінансових витрат, бо що саме цими чинниками аргументує свою позицію Кабінет Міністрів України, пропонуючи спочатку розв'язати соціально-економічні проблеми в державі, що дасть змогу із часом без зайвих ускладнень ратифікувати ЄСХп. Тобто йдеться про визначення пріоритетів.

На нашу думку, юридична та соціально-економічна адаптація повинні відбуватися одночасно, органічно поєднуючись і доповнюючи одна одну. Я розділяю погляди В. Тація та Ю. Грошового, що право повинне розглядатися не як результат діяльності державної влади, а як основа її побудови і функціонування.

Для встановлення відповідності національного законодавства мети, змісту, суті та вимогам, що встановлені нормами ЄСХ (переглянутої), держава здійснює їх порівняльний аналіз.

Результатом такого аналізу є висновок про повну або часткову відповідність чи невідповідність певних положень. Об'єктивність цих висновків залежить від того, що і як розуміється під поняттям відповідності або суперечності. Критерії оцінки цих понять було запропоновано П.М. Рабіновичем. Підтримуємо його думку, якщо міжнародно-правові норми викладені у вигляді формально визначених, емпірично фіксованих ознак, то встановлення відповідності закону таким нормам може полягати у вигляді його конкретизації або деталізації. У випадку, коли міжнародно-правові норми, невизначені у формальному відношенні, не піддавалися безпосередній емпіричній фіксації, то відповідність закону нормі може бути встановлена шляхом діалектично-логічного аналізу зв'язків між явищами. Такі норми можуть містити вказівку на певну соціальне змістовну юридичне обов'язкову соціальну спрямованість діяльності або вказувати на соціальну значущість фактів, що підлягають правовому регулюванню [9, с. 85]. До першої групи норм з формально визначеними ознаками відносять абсолютно визначені норми з їх чітко встановленими показниками. Так, до норм, які містять соціальне змістовну юридичне обов'язкову спрямованість діяльності, можна віднести положення, закріплене в п. 1 ст. 6 ЄСХп: „Сприяти проведенню спільних консультацій між працівниками та роботодавцями”. Прикладом норм, які вказують на соціальну значимість фактів, може бути ст. „Н” ЄСХп: „Положення цієї Хартії не зашкоджують положенням внутрішньодержавного права чи будь-яких двосторонніх або багатосторонніх договорів,

конвенцій чи угод, які вже набрали або можуть набрати чинності і за якими захищеним особам може надаватися більш сприятливий режим”.

Використання таких критеріїв оцінки під час вибору обов’язкових для України статей та пунктів ЄСХп може значно полегшити визначення пріоритетних напрямків в адаптаційному процесі.

Перший етап повинен полягати в аналізі та здійснюванні оцінки відповідності Конституції України положенням ЄСХп. Так, п. 2 ст. 9 Основного Закону України чітко передбачає, що „укладання міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України”. Можливість суперечностей пояснюється тим, що ЄСХп, як багатосторонні міжнародні угоди були розроблені без участі України, яка тільки зараз виявила намір приєднатися до них.

Наступним порівняльним дослідженням повинно бути порівняння вже ратифікованих міжнародних угод таких як Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Конвенції МОТ тощо з положеннями ЄСХп. Україна, підписавши та ратифікувавши, наприклад Конвенції МОП, включивши їх до свого національного законодавства, не може приймати на себе інші міжнародні зобов’язання, не пересвідчившись, що вони не звужують коло тих прав і свобод, які були передбачені попередніми міжнародними угодами. Останнім етапом цього процесу має бути порівняння норм трудового законодавства, яке регламентує захист прав людини в галузі праці, з положенням відповідних норм ЄСХп.

Таким чином, адаптаційна діяльність щодо приведення національного законодавства у відповідність до положень ЄСХп включає такі елементи: вивчення, аналіз та класифікацію прав, передбачених ЄСХп, з метою встановлення їх сутності та змісту, а також галузевого юридичного опосередкування; виявлення ступеня відповідності норм національного законодавства положенням ЄСХп (порівняльне оцінювання); адаптаційна нормотворча діяльність й етапізація її здійснення; впровадження у правозастосовну діяльність адаптованого законодавства. Порівняльне оцінювання повинно включати: оцінку відповідності Конституції України нормам ЄСХп; оцінку відповідності ратифікованих Україною міжнародних угод нормам ЄСХп; оцінку відповідності галузевого законодавства нормам ЄСХп.

Література:

1. Кравчук І. Контроль правотворчого процес з метою адаптації права України до права ЄС / І. Кравчук // Право України. – 2005. – № 4. – С. 75-77.
2. Железняк Н. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу / Н. Железняк // Право України. – 2004. – № 11. – С. 140-143.
3. Феськов М.М. Трудове законодавство України і Європейська соціальна хартія (переглянута): питання адаптації / М.М. Феськов. – К.: Знання, 2005. – 276 с.
4. Кондратенко Ю. Право Європейського Союзу – особлива модель регулювання міждержавних відносин / Ю. Кондратенко // Право України. – 2005. – № 7. – С. 130-134.
5. Кравчук І. Адаптація права України до права Європейського Союзу: цілі, етапи, пріоритети / І. Кравчук // Право України. – 2004. – № 10. – С. 132-135.
6. Тацій В.Я., Грошевий Ю.М. Проблеми зближення європейських правових систем як умова гармонізації законодавства України // Проблеми гармонізації законодавства України міжнародним правом: Матеріали наук.-практ. конф. Жовтень 1998 р. – Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1998. – С. 53-57.
7. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 29. – ст. 367.
8. Хартія, якої боїться наш „славний” уряд // Голос України. – 1997. – 30 липня. – № 24. – С. 6.
9. Рабінович П. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу: парламентський вимір / П. Рабінович // Законодавство України: проблеми вдосконалення: Зб. наук. пр. – К., 2001. – Вип. 7. – С. 84-91.